

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd.

Landsbygdskommittén har presenterat en sammanhållen politik som innebär att det ska vara möjligt att bo, leva och arbeta i hela Sverige. Länsstyrelsen Gävleborg instämmer huvudsak i denna målsättning och i de 75 förslag som har lämnats för Sveriges landsbygder.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen verkar i ett län med många utmaningar, men också många styrkor. Även i vårt län följer befolkningsströmmarna i mångt och mycket samma mönster som i övriga landet, med några få tätorter som växer och många små orter där befolkningen minskar och det är svårt att upprätthålla underlag för tillräcklig service för de människor som bor kvar.

Länsstyrelsen menar att en viktig förutsättning för att uppnå livskraftiga landsbygder är att genom strategiskt viktiga beslut skapa framtidstro hos de människor som bor på landsbygden. Ett sådant viktigt område är bredbandsutbyggnad. Ett annat är tillgång till service och möjligheter till att investera för de företag som verkar och etableras på landsbygden. Ska barnfamiljer stanna kvar eller flytta till landsbygden måste det finns närhet till skolor och barnomsorg.

Ansvaret för några av de komponenter som länsstyrelsen menar är grundläggande för livskraftiga landsbygder är således delat mellan stat och kommun. Detta visar på en betydande utmaning i målet om livskraftiga landsbygder – många åtgärder och förutsättningar bygger på varandra och kan också slå ut varandra. Den kommunala nivån och den statliga nivån måste således samarbeta och samverka för att en positiv utveckling ska kunna uppnås. Detta samarbete och att åtgärder samordnas för att optimera effekter menar länsstyrelsen är en av de viktigaste komponenterna för landsbygdens fortlevnad

Synpunkter på förslagen

Länsstyrelsen har utöver inledningen följande synpunkter på dem olika förslagen.

- *Förslag 7. Offentlig upphandling ska innehålla krav som motsvarar våra svenska miljökrav och regler för djurskydd.*

Länsstyrelsen menar att detta förslag är i linje med den målsättning som finns i regeringens proposition om en livsmedelsstrategi för Sverige. Genomförande av detta kan ge en reell marknadseffekt för den svenska primärproduktionen, men är även ett viktigt signalvärde till landets producenter och kan bidra till framtidstro och investeringar. Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

- *Förslag 9-10. Ett paket med åtgärder som förstärker varandra ska riktas till 23 kommuner i norra och mellersta Sverige. Kommittén har identifierat en möjlig finansiering på cirka 500 miljoner kronor som kan avsättas i näringspolitiska och tillväxtbefrämjande åtgärder*

Länsstyrelsen anser att det finns en risk för oönskade gränseffekter om åtgärder för 23 kommuner införs strikt. Behov av olika åtgärder finns i ett stort antal kommuner i hela landet, inte minst gäller detta i ett län som Gävleborg med hög arbetslöshet.

- *Förslag 13. Alla i hela landet ska tillgång till 100 Mbit/s 2025*

Länsstyrelsen anser att för att ge alla i landet samma utvecklingsmöjligheter inom digitaliseringen är utbyggnadstakten för långsam.

- *Förslag 17-22, flera förslag för att underlätta och stimulera utbyggnaden av bredband.*

Tillgång till bredband över hela landet menar länsstyrelsen är en mycket viktig komponent för att ge goda förutsättningar till tillväxt på landsbygden. Åtgärder för att underlätta detta är därför positiva. Länsstyrelsen vill även i detta sammanhang betona vikten av helhetssyn och samordning. Inblandade aktörer måste samverka och olika åtgärder får inte gå emot varandra.

- *Förslag 28. Regeringen lägger fram förslag som underlättar samordningen av persontransporter i landsbygderna.*

Länsstyrelsen anser att Regeringens förslag bör gälla även för transporter av gods.

- *Förslag 31. Universiter och högskolor ges i uppdrag att öka tillgängligheten till högre utbildning i hela landet.*

Länsstyrelsen anser att Högskolan i Gävle har stor erfarenhet av distansutbildning och skulle därför kunna få uppdraget att ta fram en modell för tillgänglighet och distansundervisning.

Länsstyrelsen anser också att naturbruksgymnasier ska öka intaget av elever för att säkra arbetsresurser för landet gällande ökad livsmedelsproduktion. Det är en utmaning i sig att öka yrkets och företagandets attraktivitet men det är någon som måste göras

- *Förslag 41. Regeringen tar initiativ till att begränsa och precisera riksintressenas areal med syfte att underlätta landsbygdernas utveckling*

Länsstyrelsen anser inte att riksintressena begränsar möjligheterna att utveckla landsbygden. Länsstyrelsen ställer sig positiv till att exempelvis jordbruksmark och vattenförsörjning föreslås bli föremål för statlig tillsyn av kommunal planläggning. Det är positivt att vattenskyddsområdenas värde för samhället uppmärksammas i högre grad än i det befintliga riksintressesystemet. Det bör även uppmärksammas att det långsiktiga behovet av jordbruksmark för bland annat livsmedelsproduktion måste säkerställas.

- *Förslag 58 Rekommendationen om att 10 000 tjänster vid statliga myndigheter ska flyttas ut från Stockholms FA-region*

Länsstyrelsen anser att fler tjänster ska flyttas ut, dock inte till någon annan storstadsregion. Flytten från övriga FA-regioner har pågått en längre tid än vad kommittén räknat med.

- *Förslag 62. Trafikverkets, Post- och telestyrelsens, Universitets- och högskolerådets, Tillväxtverkets, Statens Jordbruksverks, Naturvårdsverkets, Polismyndighetens, Arbetsförmedlingen och länsstyrelsens landsbygdspolitiska ansvar tydliggörs i respektive myndighets instruktion.*

Länsstyrelsen instämmer i att det landsbygdspolitiska ansvaret behöver stärkas i berörda myndigheters instruktion. Det är viktigt att detta ansvar tydliggörs i instruktionen för samtliga myndigheter som hanterar EU-medel vilket i så fall även bör omfatta Rådet för den Europeiska socialfonden i Sverige (ESF-rådet).

Länsstyrelserna har idag, på grund av sin struktur och sin placering i hela landet, en god kunskap om läget i landet samt behov eller hinder i länen. Våra breda verksamhetsområden tillsammans med samordningsuppdraget medför också att ett ännu tydligare uppdrag till länsstyrelserna, vad gäller ansvar för landsbygdsutveckling och genomförande av landsbygdspolitiken, har goda förutsättningar att medföra konkreta effekter.

- *Förslag 65-67. I varje län inrättas en landsbygdsdelegation som inom ramen för länsstyrelsernas samordningsuppdrag ska samordna de statliga myndigheternas verksamhet inom landsbygdspolitiken. Landsbygdsdelegationerna leds av landshövdingarna och biträds av ett sekretariat som länsstyrelserna ansvarar för.*

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att inrätta landsbygdsdelegationer i länen. Länsstyrelsen instämmer i att landsbygdsfrågorna behöver stärkas och att detta kräver en effektiv statlig samordning på regional nivå. Som framgår av svaret på förslag 62 ser länsstyrelsen positivt på ett tydliggörande av de statliga myndigheternas regionala utvecklingsansvar i frågor som berör länets landsbygder.

Landsbygdsutveckling är en del av den regionala utvecklingen, men i praktiken har landsbygdernas näringsliv försvårats genom myndighetsbeslut som inte varit landsbygdssäkrade. Detta handlar också om olika stödåtgärders utformning, regelverk och skatter och inte bara privata vinstintressen.

Länsstyrelsen vill även framhålla betydelsen av en fungerande samverkan mellan landsbygdsdelegationen och de myndigheter som ansvarar för det regionala tillväxtanslaget, europeiska regionalfonden och den europeiska socialfonden.

För att säkerställa att landsbygdsdimensionen finns med i det regionala tillväxtarbetet bör den statliga närvaron stärkas även i strukturfonds-partnerskapet.

Utöver de 75 förslagen anser länsstyrelsen att Regeringen bör utöka forskningsanslagen för forskning inom områdena livsmedels- och bioenergiproduktion.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Per Bill efter föredragning av Anders Enqvist. I handläggningen har även stabschefen Mats Hindström och enhetschefen Jenny Larsson deltagit.

Per Bill

Anders Enqvist